

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-sz. szám,
továbbá a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
Hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvas szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Égész évre ———— 24 L. —
Félévre ———— 12 „ —
Negyedévre ———— 6 „ —
Egy hónapra ———— 2 „ —
— Egyes szám ára 8 fill. —
Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.
Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindentegnap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1907.

XXXVI. évfolyam. 115. szám.

Szerda, május 22.

A horvát kérdés.

— május 22.

A kiegyezés ügye mellett hetek óta a horvát kérdés az, amely legjobban izgatja a politikusokat és a közvéleményt.

A horvátok teljes erővel azon igyekeznek, hogy minél több előnyt szerezzenek meg a magyar kormánytól úgy politikai, mint gazdasági és nemzeti tekintetben.

Horvátország és Magyarország érdekeinek megegyeztetése egy ideig elég simán folyt, de újabban kiélesedett a dolog s kritikus jelenségek merültek föl, amelyek megnehezítik a horvátok és a magyar kormány között folyó tárgyalásokat.

A horvátok ugyanis újabb sérelemmel állottak elő, amely szerintük a vasutasok szolgálati pragmatikájáról szóló javaslatból háruul rájuk. A horvátok két dolgot is kifogásolnak.

Az egyik sérelmek, hogy a javaslat kimondja, hogy mindenkinek, aki az államvasutnál alkalmazást keres, magyarul kell tudni, mert a hivatalos nyelv összes vasutainknál, tehát horvát területen is, a magyar. A közönséggel való érintkezésben a vasuti alkalmazottak a közönség nyelvét is tartozik tudni. A másik sérelmet a fegyelmi eljárásról szóló szakaszban látják. Az igazságügy Horvátország autonóm jogkörébe tartozik. Szerintük Kossuth javaslata ezt az autonóm jogkört sérti, mikor a javaslat a fegyelmi hatóságot a horvát területen alkalmazott tisztviselőkre is kiterjeszti.

Ez állítólagos sérelmük dolgában fo-

lyik most közöttük és a magyar kormány között a tanácskozás tovább.

Ami a nyelv kérdését illeti, a mostani javaslat egyebet sem tett, mint azt, hogy a tényeges állapotot iktatja a törvénybe. Egyik kormányrendeletünk ugyanis még a Tisza Kálmán idejéből intézkedik, hogy a magyar államvasutak szolgálati nyelve horvát területen is a magyar.

A horvátok akkor is, most a kiegyezési törvény 57-ik szakaszára hivatkoznak, amely így hangzik:

„Horvát-Szlavonországok határai között a közös kormányzat közegeinek hivatalos nyelvétül is a horvát nyelv állapítatik meg.“

A magyar álláspont ezzel szemben mindenha az volt, hogy nem engedhető meg, hogy a magyar államvasutak hivatalos nyelvi egysége megbontassék. Igaz ugyan, hogy a kiegyezési törvény egyik rendelkezése szerint Horvátországban a hivatalos nyelv a horvát, de az államvasut kereskedelmi vállalat, amely belső szolgálati nyelvét maga állapítja meg.

A magyar kormánynak természetesen ehhez az állásponthoz kell ragaszkodni, azonban a horvátok is makacsul ragaszkodnak a maguk álláspontjához a vasut dolgában is s ezért élesedett ki annyira újabban a horvát kérdés.

A képviselőház bizottságaiban folyik az eszmecsere most a horvátok újabb követelése dolgában, ahol a horvátok álláspontját egyik képviselőjük élesen precizizozta s azt kívánja, hogy a javaslatot megfelelő módosításra adják vissza a kormánynak.

Ebben a pillanatban nem lehet tudni, hogy dől el a dolog, de remélhető, hogy a horvátok be fogják látni, hogy álláspontjuk a vasut kérdésében tarthatatlan, mert a Máv. a magyar állam kereskedelmi vállalata, amelyben egyedül a magyar állam rendelkezik s legfőlegbb szivességet tehet a horvátoknak a magyar érdekek sérelme nélkül.

A vöröskereszt közgyűlése.

— május 22.

A magyar korona országainak vöröskereszt-egyesülete tegnap tartotta Budapesten disztéri házában nagyszámu közönség jelenlétében országos közgyűlést. Délelőtt fél 11 órakor előértekezlet volt, melyben megállapították a kijelöléseket a központi választmányban és a számvizsgáló-bizottságban megüresedett helyekre.

Pontban 11 órakor Csekonics Endre gróf v. b. t. t. elnök lendületes szavakkal nyitotta meg a közgyűlést; beszédje során átadta Frigyes főherceg védnökhelyettes meleg üdvözlését és megemlékezett a király megkoronázásának 40-ik évfordulójáról is; indítványára kimondta az országos közgyűlés, hogy a király iránti mély hódolatának és ragaszkodó szeretetének a jegyzőkönyvben kifejezést ad és a legbensőbb szreceszkivánatait a király számolyához juttatja.

A közgyűlésen a központi választmány részéről Torontálból jelenvolt Csávossy Béla udvari tanácsos és Babics József uradalmi igazgató.

A torontálvármegyei vöröskereszt-egyletet Botka Béla főispán, Jankó Agoston alispán, Steinitzer Géza és dr. Brájer Lajos képviselték, míg a Zombolya vidéki választmányt gróf Csekonics Endréné, gróf Nákó Sándorné és báró Lipthay Frigyesné.

A „TORONTÁL“ tárcája.

A tizenkét csillagkép.

(Részlet dr. Klein Mór „Héber költők“ című művéből.)

Leborulunk Te előtted
Isten! látva a művedet.
Elérhetlen a nagyságod,
Példátlan magasztosságod.
Szaturnus szférája felett
Egy nyolcadik körív terjed.
Tizenkét csillagnak képét
Magán hordja, mint az övét.
S valahány csillag az égen
Beekelvék mind ez övben.
És közülök minden csillag
É pályát befutja átlag
Harmiachétezer esztendőben
Magossága következtében.
Minden egyes csillag teste
A földnél nagyobb száhétszerte
S az ég alatti teremtmények,
Mind e csillagok fényének
Köszönik az erejüket.
Kz tartja fenn életüket.
Az ég ura így rendelte,
Helyüket ő megjelölte.
Céljékat eléjük tűzte,
Mindegyiket megnevezte.
Mindegyik bir hivatással,
A világra befolyással.

Légy boldog.

Egy csendes, holdvilágos éjjel az okos és hatalmas Kryna mély gondolatokba merült és mondá:

— Azt gondolám, hogy az ember a föld legszebb teremtese és — csalathozám. Ott látok egy éjjeli szellőtől himbált lótosz virágot. Ő a legszebb az összes élő lények között, levelei éppen most nyílnak ki a hold ezüst fényére — és nem tudom levenni róla tekintetem . . .

— Nincs mása az ember fiai között — tevé hozzá megilletődéssel.

Egy pár pillanatig gondolatokba mélyedt.

— Miért ne legyen Istennek teremő szö-zatom létre hívni oly lényt, aki az legyen az emberek között, ami a lótosz a virágok között. Legyen az az anyaföld és az emberek gyönyöre. Lótosz, változzál át élő leányzóvá és állj élelem.

Elhalt a habok szelid moraja, mintha a fecske szárnya megérintette volna, ragyogóbb lett az éj, derültebb lett az égen a hold fénye, hangosabb lett az éjjeli rigók dala s azután hirtelen elhallgattak. A varázs beteljesedett: emberi alakban állt Kryna elé a lótosz.

— Maga az istenség is megilletődött.

— A tó virága valál — mondá — légy ezentul szószólóm és gondolataim virága.

És a leányka suttogni kezdett oly lágyan, mint nyári szellőtől csókosított lótosz fehér szirma.

— Uram, élő lénynyé változtattál, hol parancsolod, hogy lakjam ezentul? Emlékezzél meg, óh uram, hogy míg virág valék, minden gyenge fuvallatra megrezdültek szirmaim. Félttem a romboló záportól és égiháborútól, félttem a menny-

dörgéstől és vilámlástól, félttem a nap perzselő hevéitől. Te azt mondád, hogy megtestesült lótoszszá legyek, megtartám régi természetem és most rettegek mindentől, óh uram, ami a földön . . . Hová menjek lakni?

Kryna a csillagokra emelte okos tekintetét, gondolkodék egy darabig, azután kérdé.

— Akarsz-e élni a hegyek ormain?

— Hó van ott és hideg, óh uram, félek.

— A tó mély ölen építék számodra kristály palotát.

— A vizek mélyén kigyók és egyéb szörnyek tanyáznak, félek óh uram.

— Szereted-e a határtalan pusztát?

— Fergetegek és viharok vad csordák gyanánt száguldoznak a pusztákon végig.

— Mit csináljak hát veled megtestesült virág? . . . Aha, Ellora barlangjaiban élnek a szent remeték. Akarsz-e ott lakni távol a világ zajától?

— Sötét van ott, uram, félek.

— Kryna egy köre tilt és fejét a tenyerébe hajtotta. Előtte állott a leányka hallgatagon és megszeppenne.

Ekkor öltött bibor-palástot az ég keleti széle. Aranyszínbe öltözött a tó kebele, a pálmák és a hambuszok. Köröskörül megszólaltak a rózsaszínű lángmadarak, az égszínű kócsagok és a fehér hattyúk a vizek ölen, a pávák és a csatogányok a berkekben és az állatok karába belevegylt a gyöngykaplón kifeszített hurok hangja és emberi ének dallama.

Kryna feleszmélt elmerengéséből.

— Walmiki költő ez, aki köszönti a nap keltét.

Legkiválóbb
művészi erők!

A fővárosi Cabaret (Bonbonniere)

Legkiválóbb
művészi erők!

22-dikén, szerdán a Korona-szálloda kerthelyiségében.

Kondor Ernő, igazgató.

Erdős Richard, a magyar kir. operaház tagja.

László Rózsi,

Szécsi Magda,

Conferancier: Nagy Endre, a kitiünő nevű író.

Balogh Erzs,

Nyári Antal,

Huszár Károly.

Karmester: Hetényi (Heidelberg) Albert, ismert zeneszerző.

Az előadandó művek irodalmi színvonaláról legfényesebb tanúságot tesz a szerzők névsora: Bródy Sándor, Heltai Jenő, Molnár Ferenc, Pásztor Árpád, Nagy Endre, Fényes Samu, Gábor Andor, Nádas Sándor, Faragó Jenő stb.

Kedvezőtlen idő esetén a nagyteremben.

Kezdeté este 8 órakor.

Belépő-díj 2 korona.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége nyitva minden nap délután 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepponnapon délután 2 órától este 10 óráig.

Május 22. Filharmonikusok népies estéje.
Május 23. Országos vásár.
Május 24. Országos vásár.
Május 25. Országos vásár.
Május 26. Lóverseny.
Május 26. Országos vásár.
Junius 10. Közigazgatási biz. ülés.

Név- és nemességátruházás. A király Nemespodbragi Podhradsky Károly család- és előnévnek, magyar nemességének és címerének örökre fogadott fiára, Bittermann Sándor János lugosi 8. honvédegyezredbeli h. a száradóra és törvényes utódaira való átruházását megengedte.

A villamú ügye. A városi villamú-bizottság Strosz Béla polgármester helyettes elnöklésével szombaton ülést tartott, amelyen foglalkozott a városi villamú ellen legutóbbi intért vádakkal és támadásokkal. Erre nézve a bizottság a következő határozatot hozta:

A városi villamú-bizottság a méltatlan vádak tisztázása érdekében a polgármester útján kéri a vármegye alispánját, hogy a polgármester által kért vizsgálatot haladéktalanul a legerősebben megejtetni méltóztassék, miután mindazok a vádak, amelyek a polgármester ellen emeltettek, a bizottságot is közvetlenül érintik. Erről a polgármester értesítetik.

A polgármester ez értesítés alapján már a tegnapi nap folyamán eljár az alispánnál, hogy a vizsgálatot minél előbb folytassa le.

A vármegyei alkalmazottak fizetése. Több vármegyei törvényhatóságnál kétség merült fel az iránt, vajjon az egyes vármegyei alkalmazottakat az 1906. évi 106.948 B. M. számú rendelet alapján megillető magasabb összegű fizetések 1907. évi január hó 1-től kezdve folyósíthatók-e a vármegyei alispán által a belügyminiszterhez felterjesztett szükségleti kimutatások megállapítása s az esedékes fizetési többletek fedezésére szükséges állami javadalmazás kiutalványozása előtt. A miniszter most tájékoztató közli, hogy az 1906. évi 106.948. számú rendelet 22. §-a értelmében a magasabb összegű fizetésekről közgyűlési határozattal megállapított s általa már jóváhagyott kimutatásokban foglalt illetmények az érdekeltek részére, mint akiknek igényük már véglegesen megállapított, 1907. évi január hó 1-től előleges havi részletekben folyóva teendők. Azon vármegyei alkalmazottaknak pedig, kik 1907. évi január 1-én, vagy ezt követő időben töltik be a magasabb összegű fizetésre igényt adó szolgálati idejüket ezen magasabb összegű fizetésre való igényük a kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvonóság (számvonósági ki- rendeltség) állománykönyvi nyilvántartása alapján hivatalból állapítandó meg. Ez iránt nevezett számvonóság a pénztári intézkedés tervezetének bemutatása mellett jelentést tenni köteles. Az alispán a számvonóság ezen előterjesztése alapján a magasabb összegű fizetést folytonos utalványozza, egyidejűleg azonban erről a miniszternek jelentést tenni köteles. Megjegyzni a miniszter, hogy az alispán felelősségének teljes fentartása mellett ezen illetményeket saját hátszékében csak oly esetben utalványozza, melyben az illetményekre való igény és a kifizetésre kerülő illetmények összege iránt kétség nincs. Kétség esetében utalványozás előtt a belügyminiszter határozatát kell kikérni. Az 1906. évi 106.948. számú rendelet alapján járó magasabb összegű fizetések (első fizetési fokozat, korpótlék) tehát mindazon vármegyei alkalmazottak részére, kiknek igénye és magasabb illetményük összege 1906. évi közgyűlési határozattal kimutatásba foglalva a miniszter által jóváhagyott, valamint akiknek igénye és magasabb illetményük összege többször idézett rendelet 26. §-a értelmében és a jelen rendeletben is körülírt eljárás útján 1907. évi január hó 1-je óta kétség nélkül megállapított, az esedékesség idejétől, mint folytonos illetmények előleges havi részletekben az alispán által már utalványozandók voltak, illelőleg utalványozandók, tekintet nélkül arra, vajjon a miniszternek az 1906. évi illetményeket jóváhagyó rendeletével békivánt, az 1907. évi január 1-jei tényleges állapotot f. l. utalványozás szükségleti kimutatás általa megállapított, illelőleg az 1907. évben esedékes fizetési többletek fedezésére szükséges állami javadalmazás utalványoztatott-e már, vagy

nem? Megjegyzni a miniszter azt is, hogy ezen szükségleti kimutatások felülvizsgálata alapján az 1907. évre esedékessé váló fizetési többletek fedezésére szükséges állami javadalmazást legkisebb utalványozza. Egyben, hivatkozással 1906. évi 106.948. számú rendelet 24. §-ára, külön felhívja még a miniszter a vármegyei figyelmét arra, hogy mivel az 1908. évtől kezdve a vármegyei közigazgatási, árva- és gyámhatósági kiadásaira edandó állami javadalmazás már idézett rendeletében megállapított illetmények számbavételével fog engedélyeztetni és kiutalványoztatni, az 1908. évi költségvetésben a vármegyei alkalmazottak illetményei már többször idézett rendelete alapján megállapított összegekkel (első fizetési fokozat, korpótlék) lesznek feltüntetendők.

A kivándorlók gyermekei. A belügyminiszter a következő rendeletet intézte valamennyi vármegye alispánjához:

Tudomásomra jutott, hogy egyes kivándorolni szándékozó szülők, kik az itthon hagyandó 15 éven aluli gyermekeik gondozását az 1903. IV. t. c. 2. §-ának d) pontja értelmében biztosítani kötelesek volna, a törvény ezen rendelkezését olyképp igyekeznek kijátszani, hogy azon gyermekeiket az utveleikbe mint velük együtt kivándorló utitársakat jegyeztetik be. Azokban gondozásuk kellő biztosítása nélkül itthon hagyják. A most jelzett visszaélés megállítására céljából ezenel elrendelem, hogy a rendőrhatalóságok mindazon kivándorlókat, kik az utveleikbe bejegyzett fenti utitársak, vagyis 15 éven aluli kiskorú gyermekeik nélkül utaznak, tartóztassák fel és lakhelyükre visszautasítsák, a fölük bevonandó utveleiket pedig a visszautasítás okának megjelölése mellett az azokat kiállított hatóságokhoz küldjék meg. Egyben elrendelem, hogy 15 éven aluli gyermekeiket utitársaként bejelentő kivándorlók az utlevél kiállítása iránti szóbeli kérelmük előterjesztésekor, valamint az utveleik kézbesítése alkalmával az utitársaik nélkül megkísérelendő utazás következményeiről kellőképp értesítenek.

A kiskomlóslak ünnepe. Lelket emelő szép ünnepély folyt le tegnap Kiskomlóslakon, midőn ugyanis a környékbeli községek nagy részvétele mellett néhai Bős István volt tanító érdemeit emléktáblával örökítették meg.

Ugyanezen a napon a Torontálmezei Gazdasági Egyesület lódíjazást, a Délvidéki Földművelők Egyesülete pedig szarvasmarhakiállítás rendezett. Ugy az ünnepélyről, mint az állatdíjazásról holnap lapunkban számolunk be részletesen.

Mulatság. Törökbecséről írják lapunknak: Törökbecs—sráci gazdak szövetsége saját pénztára javára május hó 19-én a szegedi m. kir. 5. honvéd gyalogezred zenekara közreműködése mellett sétatáncversenyvel egybekötött táncmulatságot rendezett, amely mulatság fényesen sikerült. A zenekar déli időben érkezett meg személyszállító hajón Szegedről nagyszámú szomszédos Óbecse községbeli vendégekkel. A zenekar a fedélzeten a Hunyadi indulót játszotta. E verőfényes napon a Tiszapart sétánya előtti körhelyiséget csinosan feldisznították. Az érkezőket a gazdakör tagjai és Törökbecse község közönsége fogadta. Az esteli táncmulatságon a közönség intelligens közönsége között megjelent dr. Csávossy Ignác közszeretnek örömdő jarasi főszolgabíró is nejlével, kit a gazdakör tagjai élénk ovációban részesítettek. A siker előmozdítása körül leginkább fáradoztak dr. Vágner Károly és Patai Béla.

Kapossy Józsa balesete. Nagyikindáról írják: Kapossy Józsa, Polgár Károly szintársulatának kedvelt primadonája, aki most tudvalevőleg Nagyikindán játszik a társulattal, folyó hó 18-án a „Harang” c. zenés legendában fényes sikerrel énekelt. Előadás közben, midőn a közönség zajos tapsai közt elhagyni készült a színpadot, az ajtóközébszélén megakadt az egyik lába és a művésznő csonttörést szenvedett. A súlyos baleset miatt nem folytathatták az előadást. A kikinndai közönség osztatlan sajnálattal értesült a balesetről s ehhez a sajnálkozáshoz és részvételhez a nagybecsereki közönség is csatlakozott.

Gazdasági jelentés. A nagyszentmiklósi járás állami gazdasági tudósítója a következő jelentést küldi lapunknak:

Gabonaelemek: buza 18 korona, rozs 13,20, árpa 12,—, tengeri 11,60, zab 13,80 korona. Mintegy 14 nappal aggasztó forróság után két napon át lassu, de kevés esőnk volt, alig hatolt 15 cm. mélyig; ennek folytán a buza és a tavaszrak kissé jobb kondícióba jutottak. Reménytelen lehet, hogy a borulás még meghozza a nagyon kívánt esőt ismételtén. Különbösen az észleklől még akad kiszántás, azok határozottan gyengék, sehogys sem bokrosodhattak meg; különben a vetés-tenyész idő Péter Páligen rövid, ez idő alatt a visszamaradt gabona bajosan tud kellőképp kifejlődni. A visszamaradt gabona az erős melegt nem fogja kibírni, sok lesz teljes érésében a szorult

A napirend szerint Farkas László dr. főjegyző bemutatta a központi választmány 1906. évi működéséről szóló jelentést és azt röviden ismertette. A jelentést ezuttal is Argay János iroda igazgató szerkesztette és abból a következő adatokat közöljük: az egyesület szervezete áll 1 központi választmányból, 47 megyei, 11 vidéki és 39 városi választmányból és 309 főkegyelethől; Horvát-Szlavonországban pedig 1 országos választmányból és 30 főkegyelethől. Az egyesületi tagok száma volt: 2 tiszteletbeli, 2904 alapító, 4528 százkoronás rendes, 27 023 évdíjas rendes és 2900 rendkívüli, összesen 37.357 tag.

Az egyesület összes jövedelmező vagyona volt 1,026.225 korona 94 fillér, a nem jövedelmező vagyona 2,343 589 korona 30 fillér és a sorajegyalapok értékei 9,917 255 korona 45 fillér. A választmányok és főkegyesületek megtakarított vagyona volt 1,231.984 korona 23 fillér és a horvát-szlavonországi egyesületek 276 258 korpna 22 fillér.

A közgyűlés az évi jelentést jóváhagyólag tudomásul vette és a tekintélyes alapítványokért köszönetet szavazott.

Csávossy Béla igazgató indítványára határozatlag kijelentette a közgyűlés, hogy a választmányok és főkegyesületek 1907. évi hányad címén rendes és rendkívüli tagsági díjainak 40 százalékat kötelesek a központi pénztárba beszoigáltatni.

A központi választmány indítványait Babics József jegyző adta elő. Hozzájárult a közgyűlés, hogy az egyesület a hadifelszerelések kiegészítésére 660 drb hordágyat szerezzen be és az Erzsébet-kórház, valamint az ápolónői intézmény mult évi többköltségeit a forgó tőkéből fedezhesse.

Erre a választásokra került a sor; Szerb György jegyző javaslatára közfelkiáltással több új tagot választottak a központi választmányba, köztük Ronay Jenőt.

Csekolics Endre gróf elnök ajánlván az egyesületi célokat a tagok hathatós támogatásába, a közgyűlést berekesztette.

Nyomban ezután a központi választmány megtartotta alakuló ülését.

A kiegyezés. A Neue Freie Presse jelenti, hogy az osztrák kormány e hét elején törvényjavaslat alakjában közli a magyar kormánnyal a kiegyezésről való álláspontját. A magyar kormány azután szintén törvényjavaslatok formájában küldi meg ellenjavaslatát. A kiegyezési tárgyalásokat így konkrét alapon folytatják. Mihelyt a magyar kormány megtette ellenjavaslatát, a két miniszterelnök újra megkezdte a tanácskozást.

Néhány pillanat mulva kettéváltak a tó kelet felé borító titánok biforfüggönyei és megjelent a tó fölött Walmiki.

Megpillantván a megtestesült lótsz, megszünt játszani. Kihullott kezéből a gyöngyragyó, lehanyatlottak a karjai és elnémult, mintha vizmelletti fáva varázsolta volna a hatalmas Walmiki.

Az istenség megörült műve ezen csodálatán és mondá:

— Ébredj Walmiki és szólalj meg.

Es Walmiki megszólalt:

... Szeretek ...

Csak erre az egy szóra emlékezett, csak ezt az egyet tudta kimondani!

Az istenség arca hirtelen megváltozott.

— Csodálatos leányka — méltó helyet találtam számodra a világon; lakozzál a költő szívében.

Walmiki ismét megszólalt:

... Szeretek ...

A hatalmas Krysna akarata, az istenség akarata a költő szíve felé vonzotta a leánykát. Az istenség kristálynál átlátszóbbá tette Walmiki szívet.

Derülten, mint a nyári nap, nyugodtan, mint a Gangesz hulláma szállt a leányka kijelölt lakába. De amint mélyebben ereszkedik Walmiki szívébe, orcája elsápadt és téli zivatar gyanánt félelem remegteté meg. És Krysna elcsodálkozék.

— Megtestesült virág — kérdé — a költő szívéből is felsz?

— Oh, uram, — válaszola a leányka — hol jelölted meg a lakomat? Ebben az egyetlen szívében megielem a hegyek havas ormait, a vizek csodás lényekkel népesített mélyét, a fergeteges és viharos pusztákat és Ellora hallgatag barlangjait!

A jószág és bölcs Krysna mondá:

— Nyugodjál meg, megtestesült virág. Ha Walmiki szívében ott van a bérces fagyos hava, légy te a tavasz szelid fuvalma, amely felolvasztja azt, ha az a vizek mélye, légy te a gyöngy ezek ölén, ha határtalan pusztá, hintsd be azt a boldogság virágaival, hogy ha ott leled Ellora homályos barlangjait, légy a sötétséget eloszlató nappá ...

Walmiki, aki azalatt visszanyerte a beszélő képességét, hozzá tevő:

— És légy boldog.

Slenklewicz Henrik.

szem. A konyhakertben ezen hónapban át szakadatlan munkásság lesz kívánatos. A szőlők egész szépen állnak idáig, gyümölcsünk mérsékelten lesz, főleg hiányozni fog a kajszibarack.

— **A közös konyha.** A közös konyha alig nyílt meg és bár még a kezdet-kezdésén sok nehézséggel küzd: már is annyian jelentkeztek, hogy a vezetőség lépéseket tett arra, hogy a legközelebbi gyűlésen a belépési díj felemeltessék és az egyheti fennállás óta tapasztaltak szerint tétessék intézkedés arra nézve, hogy az ellátás minél jobb és több, a kiszolgálás minél gyorsabb legyen. Az alapszabályok ma már készen vannak a jelentkezett tagoknak kikézsítettnek, az érdeklődők pedig a titkárnál szerezhetik meg.

— **A nagybecskerekeli országos vásár.** Holnap kezdődik Nagybecskerekén a tavaszi országos vásár, amely rendkívül élénknek ígérkezik. A vásárra mindenféle vágómarhát, sertést stb. fel lehet hajtani s a felhajtás már ma megkezdődött, úgy hogy holnap nagy tömegben lesznek együtt a vágómarhák a vásáron.

— **Tűzek.** A múlt héten Babeszkú Nikolae macedonai lakos házának teteje és istállója kigyulladt és teljesen leégett. A tűz gondatlanságból eredt, mely biztosítás útján megtérül.

Ugyancsak a múlt héten Csávosi Béla nagybirtokos Csávós község mellett levő pusztáján tüött ki tűz, mely 40 méter hosszú, 5 méter széles istállóját elhamvasztotta. A tűz vigyázatlanságból keletkezett.

Szárcsán a napokban Marok Ernő ottani lakos udvarában felhalmozott 1 kazal buzaszalma felgyulladt, a szél következtében a tűz átcsapott a közelben levő tengeri kotárkára is, melyet egyéb gazdasági eszközökkel együtt elhamvasztott. A kár 5858 korona, mely ugyan biztosítva volt, de a nyomozás megállapította, hogy a tulajdonos gyújtotta fel.

— **A „Fővárosi Cabaret” Nagybecskerekén.** A fővárosi Cabaret (Bonbonniere) ma egy estén vendéglátókat tart városunkban, a Korona-szálloda kerthelyiségében. A társulat a legkiválóbb művészi erőkből áll. A tagok névsora a következő: Kondor Ernő igazgató, Erdős Richard, a m. kir. Operaház tagja, László Rózi, Szécsi Magda, Balogh Erzsébet, Nyáray Antal, Huszár Károly. Conferancier: Nagy Endre, a kitűnő nevű író. Karmester: Hetényi (Heidelberg) Albert ismert zeneszerző. Az előadandó művek irodalmi színvonaláról legfényesebb tanúságot tesz a szerzők névsora: Bródy Sándor, Heltai János, Molnár Ferenc, Pásztor Árpád, Nagy Endre, Fényes Samu, Gábor Andor, Nádas Sándor, Faragó Jenő stb. Kedvezően idé esetben az előadásokat a nagyteremben tartják meg. A rendkívül érdekes gazdag programmal előadás méltán megérdemli a közönség legnagyobb érdeklődését.

— **Halálos fogadás.** Az ivásban való esztelen fogadásnak áldozata lett Pancsován Hlatki Antal 26 éves napszámos. Az esztelen ember ugyanis fogadott, hogy egy üllő helyében megiszik egy liter pálinkát. Nagyban huzta az üvegből a gyilkos kortyokat s félig nagy diadallal ki is itta az üvegből a pálinkát, amikor egyszerre csak lefordult a székről s eszméletlenül elterült a földön. A fogadás szemlélői ijedten szaladtak orvosért, de mire az megérkezett, már a szerencsétlen ember halott volt. Az orvosi vizsgálat szerint a sok pálinka következtében támadt szív-szélhűdés ölte meg.

FERENCZ JOZSEF keserűvíz

pótolhatatlan természetes hashajtószer. 6

Sport.

× **A nagybecskerekeli löverseny.** A május 25-ikén szombaton a Tomaseváci-ut végén megtartandó löverseny rendkívül érdekesnek ígérkezik mindenféle szempontból, úgy hogy a közönségnek kiváló sportélményt fog nyújtani az ideai löverseny. A löversenyre a nevezéseket már lezárták s itt adjuk a nevezéseket a következőkben:

3 óra. I. Sikverseny. 1. Báró Baich I., 3 é. s. k., Lelkem, fv. 2. Ditrói M. hadnagy, 3 é. pm., Bachus. 3. Rogulic főhadnagy, 5 é. pk., Eszta, fv. 4. Rohonczy G., id. pk., Esti fány. 5. Seprősi ménés, 4 é. s. pk., Gixser. 6. Seprősi ménés, 3 é. f. m., Podesta. 7. Stagelschmidt J., 4 é. pk., Lady s Maid. 8. Stagelschmidt J. 3 é. r. m., Succi.

3 óra 30. II. Nyeretlenség akadályversenye. 1. Báró Baich I., 5 é. s. k., Nóva, fv. 2. Gregurich A. százados, 4 é. pm., Caslan. 3. Samarjay G. főhadnagy, 5 é. pm., Bonaventura. 4. Samarjay S. százados, 4 é. ph., Giton. 5. Vinczehid E., id. s. k., Tom.

4. óra. III. Nagybecskerekeli sikverseny. 1. Báró Baich I., 4 é. pk., Haragos.

2. Balás I., id. s. m., Világos. 3. Gregurich A., százados, 4 é. pm., Caslan. 4. Samarjay G. főhadnagy, 5 é. pm., Bonaventura. 5. Samarjay S. százados, 4 é. ph., Giton. 6. Stagelschmidt J., 3 é. s. h., Derengős. 7. Stagelschmidt J., 3 é. s. k., Bálmos.

4 óra 30. IV. Nagy akadályverseny. 1. Báró Baich I., 6 é. s. pk., Titok, fv. 2. Gyertyánffy I., id. s. h., Fertő. 3. Rogulic F. főhadnagy, 5 é. pk., Eszta, fv. 4. Seprősi ménés, 4 é. s. pk., Gixser.

5 óra. V. Vadászverseny. 1. Báró Baich I., 5 é. s. k., Nóva. 2. Molnár L. főhadnagy, id. s. k., Bezeg. 3. Vinczehid E., id. s. h., Tom. 4. Solymos G., id. pm., Csákó.

Az ügétversenyre a nevezéseket május 22-ikén zárják le s így az errevaló nevezéseket csak később lehet közölni.

TÁVIRATOK.

A király Bruckban.

Budapest, május 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király ma reggel Lajtha-Bruckba érkezett, ahol szemlét tartott az ottani tábor fölött. A király meglepedésének adott kifejezést s egyben sajnálkozva mondotta, hogy az idén már nem mehet többet Bruckba.

A koronázási jubileum.

Budapest, május 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) A koronázás június 8-iki jubiláris ünnepségeire erősen folynak az előkészületek. A budavári Mátyás-templomban június 8-ikán délelőtt 10 órakor nagy ünnepi mise lesz. Eleinte úgy volt, hogy Vaszary Kolos bíboros, hercegprimás végzi a misét, a hercegprimás azonban gyöngékedése miatt most lemondott erről és fölkerlte Samassa József egri érseket, hogy helyette pontifikáljon. Samassa a mise végzését el is vállalta.

A koronázás jubiláris ünnepére a király június 5-ikén érkezik Budapestre. Holnap minisztertanács lesz, amelyen a jubiláris ünnepségek részletes programját fogják megállapítani.

A koalíció közös értekezlete.

Budapest, május 22. (A „Torontál” ered. táv.) A koalíciós pártok ma délelőtt közös értekezletet tartottak, amelyen előbb Kossuth Ferenc azután pedig Batthány Tivadar gróf elnökölt. Az értekezleten, amelyen jelen voltak a kormány tagjai is, a cselédtörvényt tárgyalták. Az értekezlet Lähne Hugó beszédével kezdődött, aki azt indítványozta, hogy a cselédek 21 éves korukig házi fegyelem alatt álljanak. Nagy György szólott utána, aki az indítvány ellen foglalt állást hosszú beszédben. Az ülés még folyik.

Bubics Zsigmond meghalt.

Budapest, május 22. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Bécsből sürgönyzik, B u b i c s Zsigmond kassai püspök Badenben 87 éves korában meghalt egy ottani szanatóriumban. Bubics már huzamosabb idő óta beteg volt s betegsége egyre súlyosbodott, úgy hogy, mint ismeretes, a baadeni szanatóriumba kellett szállítani. Allapota azonban itt sem javult s ma megváltotta a halál szenvedéseitől. A püspök holttestét Kassára viszik s ott temetik el nagy diszszel.

A horvát kérdés.

Budapest, május 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zágrábi jelentések a horvát kérdést igen válságosnak mondják. Nikolics osztályfőnök kijelentette, hogy Josipovich horvát miniszter királyi kihallgatása Horvátországban igen rossz hatást tett s nem lesz alkalmas a békés kiegyenlítésre.

A német kancellár Bécsben.

Budapest, május 22. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Bécsből jelentik, Bülow német kancellár szeptember első napjaiban Bécsbe érkezik, hogy visszaadja Aehrenthal báró közös külügyminiszter legutóbbi berlini látogatását.

Közös tengerészeti miniszterium.

Budapest, május 22. (A „Torontál” eredeti táv.) Bécsből érkező jelentés szerint, ottani irányadó körökben most azzal a tervvel foglalkoznak, hogy külön közös tengerészeti miniszterium szerveztessék. A terv eszméje Ferenc Ferdinánd főhercegtől ered s már erősen foglalkoznak a részletek megállapításával.

Két öngyilkosság.

Budapest, május 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ráth Ferenc kir. főmérnök, aki Baross Gábor volt miniszternek jobb keze volt s kiváló része volt a Vaskapu építési munkálataiban, Baross Gábor szobrának lépcsőjén ma revolverrel agyonlőtte magát és meghalt. Az öngyilkos főmérnök az utóbbi időben idegbajos volt, amiért nyugdíjazták is. Ez azután annyira elkeserítette, hogy megölte magát.

A másik öngyilkos Harmos Gyula, a „Charitas” című jótékony egylet elnöke, aki a Hungária fürdőben ma délelőtt szíven lötte magát és meghalt. Tettének okát nem tudják.

Vonatösszeütközés.

Budapest, május 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, ott ma reggel a pályaudvar közelében a budapesti személyvonat összeütközött egy tehervonattal. Három utas megsebesült, huszan kisebb horzsolásokat szenvedtek. Több kocsi összezuđott. Az összeütközésben a tehervonat volt a hibás.

Pestis.

Budapest, május 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Sidneyből jelentik, Alklandban (Ujseeland) két esetben hivatalosan konstataáltak a pestist. A hatóságok megtették a legszigorubb óvintézkedéseket.

Határidő-üzlet.

Budapest, május 22. (A nagybecskerekeli Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (okt. 1907.) . . . . . 21.24 — —
 Rozs (október 1907.) . . . . . 17.56 — —
 Zab (októberre 1907.) . . . . . 14.24 — —
 Tengeri (júliusra 1907.) . . . . . 12.16 — —

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Somfai János.

Nyílttér.*

Lubi Erzsébet gyógyvíz

gyomorbetegségek minden neme ellen, ugyszintén torok, gége és hörgők idült hurutos állapotban kiváló sikerrel alkalmaztatik.

Megrendelhető a forrásbérletégnél Szolyva, (Bereg megye).

Telefon 42-55. Telefon 42-55.

Budapesti főraktár:

Wahlkampf és Görög cégnél V., Nádor-utca 17. szám. =

478-15.5

* e rovat alatt közzétettéket nem vállal felelősséget szerk.

Budapesti gabonatőzsdé.

Budapest, 1907. május 22.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzése.

Buza	Kilós	100 kilogr. ára		Kilós	100 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki	75	—	—	79	20.15	20.40
Pestvidéki	74	—	—	78	19.70	20.20
Bánsági	75	19.10	19.40	79	—	—
Bácskai	75	19.20	19.50	78	19.90	20.25
Szerbiai	76	—	—	79	—	—
Egyéb gabonaneműek					100 kilogr. ára	
Rozs	elsőrendű	—	—	—	15.40	15.70
”	középmínőségű	—	—	—	15.25	15.35
Árpa	takarmányáru i. r.	—	—	—	14.80	14.90
”	másodrendű	—	—	—	14.35	14.55
Köles	—	—	—	—	—	—
Zab	elsőrendű	—	—	—	16.25	16.65
”	középmínőségű	—	—	—	16.15	16.50
Tengeri	belföldi új	—	—	—	12.25	12.45
”	román vagy bolgár	—	—	—	—	—
”	cinquantin	—	—	—	—	—
Repece	káposzta	—	—	—	—	—

4

HIRDETÉSEK
FELVÉTELEK A
„TORONTÁL”
KIADÓHIVATALÁBAN.

Két teljesen elkülönített bejárattal
butorozott szoba
villanyvilágítással kiadó.
Deák Ferenc-utca 7. sz.
482-x.6

Legdivatosabb csokrok és
koszorúk friss élő virágokból.

Magastörzsű oltott rózsák
a legszebb fajokban. — Továbbá
nyíló cserepes virágok
jutányos áron kaphatók

Oláh Gábor
városi kertésznél,
Amerika-negyed
Bajza-utca 2138/8
(273-x.27)

1293/1907. kig. sz. Nákófalva község előljáróságától.

Hirdetmény.

Nákófalva községének 4000 hold területéről a

vadászati jog

1907. évi augusztus hó 1-től 1913. évi július hó 31-éig terjedő 6 évre folyó évi június hó 2-ik napján délután 3 órakor Nákófalva községében nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

A bérleti feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Nákófalván, 1907. évi május 18.
494-3.2 A községi előljáróság.**Hirdetmény.**

Beresztóc község

vadászati jogát

folyó évi június hó 3-án hat egymásután következő évre bérbeadja.

A községi képviselőtestület által megállapított feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Beresztócon, 1907. évi május 16.
495-3.2 A községi előljáróság.

**NYOMDÁSZ-
TANULÓNAK**

egy jó családból való
fiu azonnal felvétetik.
Bővebbet e lap kiadó-
hivatalában.

28-x.42

GYAKORNOK kezdőfizetéssel

.. azonnal alkalmazást nyer egy helybeli nagyobb iparvállalatnál.

Ajánlatokat e lap kiadóhivatala továbbítja.

FELTŰNŐ UJDONSÁG.**Delice**

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia
SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.
24-x.40**Muharmag**

elsőrendű minőségű és csiraképességű, vetési célra kitűnően alkalmas, kapható

Engelsmann Lajos-nál
Nagybecskereken.

Telefon 153. 454-10.10. Telefon 153.

Goddam!

Végre egy gyorsan és biztosan ható tyukszem-szer.

Cook & Johnsons
amerikai szabadalmazott**tyukszem gyűrűi**

1 darab 20 fillér, 6 darab 1 korona, postán 20 fillér portó.

Kapható a birodalom minden gyógyszerárában, valamint orvos-szer-drogériákban stb.

472-8.2

Bámulatos olcsó harisnyák.

Rövid gyermek harisnya (Sockerli)

szám 2 3 4 5 6 7
párja krajcár 36 40 44 48 52 56

Patent gyermek harisnyák

szám 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
párja krajcár 18 20 22 24 26 28 30 32 34 36Női flor harisnyák a legújabb divatszínekben. Párja csak 45 kr.
Színes divat férfi harisnyák a legnagyobb választékban. Párja 40 kr.**WÉHNER GYÖRGYNÉL NAGYBECSKERÉK.**